

СЛАВА УКРАЇНІ!

ГЕРОЯМ СЛАВА!

СВОБОДА НАРОДАМ І ЛЮДИНІ!
ЗА УКРАЇНСЬКУ САМОСТІЙНУ СОБОРНУ ДЕРЖАВУ!
ЗА ВІЛЬНІ НАЦІОНАЛЬНІ ДЕРЖАВИ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ!
ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ ЄДНАЙТЕСЯ В БОРОТЬБІ
ПРОТИ ІМПЕРІАЛІСТІВ!

ПОСТАНОВИ

Ш-го НАДЗВИЧАЙНОГО ВЕЛИКОГО ЗБОРУ
**ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ,**

ЩО ВІДБУВСЯ В ДНЯХ 21-25 СЕРПНЯ 1943 р.
(Нейовний текст)

ДВА РОКИ БОРОТЬБИ

Весною 1941. р. незадовго після закінчення нарад II-го Великого Збору ОУН настутили різкі зміни в ході імперіялістичних воєнних дій. Німецькі та російські імперіялісти, відкинувши всі дипломатичні ходи і замасковані маневри, вступили у відкритий воєнний конфлікт. З моментом вибуху німецько-большевицької війни точка тяжіння світових подій пересунулась на терени Східної Європи. Таким чином Україна стала не тільки предметом імперіялістичних зазіхань, але й аrenoю найбільших і найжорстокіших в історії воєн. В результаті воєнних успіхів німецької армії в 1941 р.-42 р. вся українська територія опинилася була на деякий час під німецькою окупацією.

З приходом нового окупанта настутили в Україні великі політичні зміни. Не змінився, щоправда, сам факт політичного гніту, економічного визиску та фізичного винищування українського народу, змінились, однаке, його форми. Нічим не замаскована гітлерівська програма поневолення та брутальна колоніальна практика поставила зразу цілий український народ в дуже важке становище. Нова дійсність заставила всю масу, та кожну одиницю зокрема, задуматись над своїм положенням.

Німецька політика масового грабунку та насильства створила своєрідну атмосферу для зросту політичної свідомості серед найширших народних мас.

Коли б СРСР був знищений і український народ стояв тільки перед загрозою закріплення німецької окупації, тоді розвиток його політичної свідомости йшов би прямою лінією, яка веде логічно і невідхильно до чітко оформленої національної програми в теорії та єдиного фронту всіх політичних сил в практиці. Однаке, процес цього політичного росту ускладнював наступ російсько-большевицького імперіялізму. Сам факт існування СРСР та Червоної Армії становив і становить реальну небезпеку повороту в Україну большевицького режиму. Переслідуючи немовби лише окремі прошарки народу, московсько-большевицький режим створює для решти народу фікцію мирного і спокійного життя та

забріхану перспективу щастя й добробуту на майбутнє. Большевицька окупаційна система, в противагу німецькій, гальмує політичну активізацію цілої маси та утворення одного фронту з усіх політичних сил народу.

Характерне, що політично німецький гітлеризм та московський большевизм на українському терені незнищували себе. Йдучи окремо та переслідуючи свої окремі цілі, вони на практиці тільки полегшували собі роботу. Частина слабкого елементу, залякані маревом повороту большевизму, бачила порятунок в німецькій силі, інша частина суспільності, бита німецьким колоніальним чоботом, вибирала, на свою думку, менше лиху, тобто очікувала порятунку від большевиків. Коли в Україні, подібно як і інших країнах Східної Європи, частина народу орієнтувалась і сьогодні орієнтується на большевиків, — то це в першу чергу історична заслуга німецької колоніальної системи.

Подвійний німецько-большевицький наступ створював дуже важкі умовини для поширення української державної думки. Справу робив складною ще й той факт, що обидва окупанти України в 1941-42 рр. являли велику військову силу. Приймати в таких умовинах програму української державної самостійності, це означало, за словами Міхновського, вірити „всупереч логіці фактів“. Здається, що ні один поневолений народ не мав у своїй історії такої важкої і складної ситуації. Тільки дякуючи колosalній життєвій силі українського народу, можна було перейти цей період переможно. Це не значить очевидно, що політичний похід української революційної думки був легкий, що політичні успіхи здобуто малою ціною. Не час розкривати сьогодні практичний перебіг політично-організаційної роботи та всі зв'язані з нею труднощі. В найтяжчих умовинах, ціковані і гнані сильними окупантськими апаратами, в глибокому підпіллі, повсякчасно насторожені, в безперервному русі і дії, відстояли кадри ОУН свої політичні позиції, пішли в наступ і поширили їх.

Пройдений дворічний шлях позначений великими жертвами. Дмитро Мирон-Андрій, Іван Клімів-Легенда, Микола Лемик, Сергій Шерстюк, Щепанський та сотні і тисячі інших політичних бійців лягли в нерівній боротьбі, ствер-

джуючи кров'ю незламну волю народу жити на своїй землі вільним життям.

Масові розстріли під Зв'ягелем, в Києві, в Яготинці під Чортковом, в Рівному й Львові, розстріли в Кривому Розі, Кременчузі, Житомирі, ДжанкоЯ та в інших містах, вкрили Україну новими братніми могилами, які, поруч кошацьких, говорить у вічність про незламне геройство великого народу.

У ці важкі роки ОУН відстояла не тільки моральні позиції української національної революції — ОУН створила в цей час всі практичні передумови для того, щоб перейти у наступ і здобути остаточну перемогу. Поруч пропагандивної роботи, багато уваги, часу й енергії приділено поширенню організаційного апарату. В результаті організаторської роботи ціла українська територія покрита сьогодні всеціло організаційною мережею. Таким чином політичний провід має в своїх руках міцний виконавчий апарат, який дає можливість переводити політичні дії та реалізувати політичні плани на території цілої України.

Поширюючи організаційну мережу, залучаючи активний елемент в організовані лави, ОУН постійно тримала руку на пульсі світових політичних подій. Час відносної стабілізації на фронтах використано не лише для розбудови організації. Будуючи організовану політичну силу на всіх землях України, Провід ОУН приглядався пильно до життя в Україні і реагував на кожну подію так, як цього вимагало добро найширших мас українського народу. Інакше бути не могло, бо ж ОУН стала з гущі народу, поповнюватись найкращими й найактивнішими його представниками. Тому й Провід Організації, не зважаючи на жертви своїх кадрів, тримав її постійно в стані боротьби з ворогом за найелементарніші життєві права народу.

Віссю оборони народу перед окупантським терором були дві справи — вивіз до Німеччини на каторжну роботу і грабунок хліба. Оцінюючи обидві ці справи як свідому і планову акцію ворога, розраховану на фізичне винищування народу, ОУН виступила зразу з гострою протидією. Натуга і форма організованого опору стояла в залежності від сили організаційної мережі в даному терені; від

того, наскільки населення розуміло загрозу ворожої акції та було психічно підготовлене підняти боротьбу, вкінці, від вимог тактики нашої боротьби на поодиноких теренах України. Тому й практичні результати акції були в окремих теренах різni. Найбільші успiхи в цьому вiдношеннi мали пiвнiчно-захiднi областi Волинi й Полiсся, де було повнiстю зiрвано вивiз робочої сили в самих iї початках, тобто весною 1942 р. Селянство тих терeniв також не допустило ограбити себе з харчових продуктiв. Крiм названих двох справ, актуальних для цiлoї України, в програму самооборони й боротьби включались також iншi справи, бiльш чи менш пекучi для окремих терeniв.

Так в постiйному русi і боротьбi активiзувався народ, росла й мiцнiла його органiзована полiтична сила — ОУН. Жертви ОУН не пiшли на марне. На мiсце поляглих у боротьбi приходили новi численнi загони.

І для широких народnих мас активна боротьба дала тiльки успiхи. Там, де народ зразу ж пiшов на боротьбу з окупантом, результати її кориснi і велиki. Спротив проти вивозу на каторжнi роботи до Нiмеччини потягнув за собою очевидно деякi жертви, але цiною тих жертв залишилась молодь в Українi на своїх мiсцях. В цей спосiб органiзацiї вдалося у великiй мiрi зменшити число тих, що їх насильно вивезли до Нiмеччини, де вони щоденно гинуть вiд нальотiв та вiд штучно органiзованого голоду і пошестей в нiмецьких тaborах. Тому й народ зbagнув пiсля деякого часу правильнiсть постановки ОУН i з повним довiр'ям пiшов за її новими закликами. Рiвночасно нарiд зрозумiв шкiдницьку роботу всiх опортунiстичних чи агентурних установ, наставлених нiмцями на Українi, якi закликали й досi закликають народ їxати до Нiмеччини на певну смерть. Є ясним, що всяка наша визвольна боротьба станула б не можливою, коли б окупантov i вдалося позбавити нарiд його воєнно здiблого елементу, зокрема молодi.

Весна 1943 р. принесла помiтne вирiвняння в переведеннi полiтичних кампанiй ОУН. При весняних спробах наобору в „ясир“ зустрiли нiмцi масовий спротив i на Волинi, i Полiссi, i в Галичинi, i в Осереднiх та Схiднiх областях. Чигирип, Кривий Рiг, Ново-Московськ висунулись на чоло

одностайного і повного спротиву. Подібно стойть справа з німецьким грабунком хліба.

Весна 1943 р. принесла нові зміни в укладі світівих політичних сил. Великі зміни виявились якраз в німецького і російського імперіялістів. Процес винищування і захоплення сил воюючих імперіялістів ішов в останніх роках систематично й невпинно, але наслідки його виявились лише весняними місяцями 1943 р. Поразки німецької армії на фронтах сигнализують наближення катастрофи. Передвісники цеї катастрофи показуються уже не тільки на фронті. В той же самий час затріщала ціла система німецького імперіалізму і виявила безліч загрозливих розколин. З того моменту вона хитається постійно і силою суперечностей у своїх основах іде до неминучого розвалу. Подібні явища видні й у большевиків. Командування Червоної Армії не було в силі використати небувалого шансу, який створився після повного розвалу південної частини німецького східного фронту. Виявилось, що ані Червона Армія, ані господарські тили СРСР не мали тоді сили для серйозніших військових дій. Розпусливий крик про поміч аліянтів у вигляді другого фронту, знявся ще голосніше. З того часу успіхи Червоної Армії — це у великій мірі результат послаблення Німеччини, приспішеного активним наступом аліянтів у Африці, на Сіцілії та цілому повітряному європейському обширі.

Життя знову виправдало нашу тезу про деструктивний характер московського й німецького імперіалізмів, про суперечності в їх середині, які ведуть їх до розвалу при серйознішому потрясенню. Війна стала тим струсом, що виявив слабість німецької і московсько-большевицької імперій. Поневолені народи одержали реальну можливість із середини успішно вдаряти в те, що, всупереч конструктивним тенденціям людства, творять злочинні елементи, одержими жадобою влади і легкої наживи. Наша орієнтація на власні сили народу на початку війни видавалась слабшому елементові утопією. Наша постійно підкреслювана теза про те, що ми шляхом революції будемо вирішувати кінець війни й її остаточний вислід, що ми вирішуватимемо долю України і майбутній в ній лад, не одному видавалась „вірою”

проти надії". Нашу практично-політично-організаційну роботу звали тоді спізненим „донкіхотством" і наші вороги, і деякі земляки, які були засліплені фальшивим блиском, головно німецького імперіалізму. Розвиток подій останніх двох років та наша посильна політична робота підтвердили життєвими фактами нашу основно-політичну тезу. А воно була для нас одною з найстотніших правд, вона служила у нашому поході і за маск і за кермо.

Правильна політична постановка, планові і обдумані політичні кампанії, тверда принциповість та вперта і послідовна практична робота дали поважні успіхи. Переломовими для східних областей були весняні місяці 1943 р. Ріст політичної свідомості й активності широких мас прибрав тоді скоре темпо. Довкруги ідеї Самостійної Української Держави гуртувались вже не одиниці, не громади, але все населення терену. В той же приблизно час населення північно-західних областей Волині й Полісся почало маніфестиувати готовість до активної військової дії.

Провід ОУН на III-ій Конференції в лютому 1943 р. зважив стан внутрішніх сил та сил ворога, розглянув зовнішні політичні обставини і ствердив, що настали сприятливі обставини для військової дії. Після цього на терені Полісся і Волині виступили перші збройні відділи Української Повстанчої Армії (УПА). З того часу оборону українського населення Полісся і Волині взяла на себе українська військова сила. УПА, крім завдань самооборони, прийняла зразу також завдання кадрової організації майбутньої Української Народної Армії.

Вістка про УПА, тобто про збройну оборону і боротьбу на терені Полісся і Волині, різко піднесла в інших областях України бойовий дух і захоплення. Припинились балачки про можливість чи неможливість створити власну силу, про можливість чи безперспективність збудувати Самостійну Українську Державу. Відкинувши сумніви, хитання і дискусії, маса ірагне одного — активно боротися, наступати. Український велет двигнув плечима, повіяло духом революції.

Рух УПА поширився скоро з Берестейської, Пинської, Волинської і Рівенської областей на Кам'янець-Подільську,

Вінницьку, Житомирську і Київську області. В перших числах липня 1943 р. виступили збройні відділи української народної самооборони в Галичині (УНС). УНС зродилася з потреб оборони народу перед окупантським терором, але скоро почала формуватись в кадрові армійські частини. Таким чином вже в липні 1943 р. 12 областей України стали на шлях збройної боротьби проти окупантів за Самостійну Соборну Українську Державу. Факт цей вніс колосальні зміни в політичну боротьбу українського народу. Вона вступила в нову, вищу фазу. Крім радикальної зміни в тактиці, життя висунуло потребу зміни в самій організаційній структурі та в програмі ОУН. Тому що потрібні зміни йдуть дальше урядових компетенцій Проводу, скликав Провід в серпні 1943 р. Надзвичайний Великий Збір ОУН. Таким чином був завершений дволітній період політичної боротьби, який своїм змістом і характером творить в історії ОУН окрему епоху.

* * *

Звітові доклади і дискусія виявили, що багато нових питань вирішено в роботі. Провідні кадри ОУН виявили в тому відношенні багато еластичності і політичного такту. Характерне при тому те, що вирішення були правильні, тобто йшли по лінії основних ідеологічних і політичних тез ОУН. Перехід до нової тактики йшов у боротьбі і був диктований не теоретичними міркуваннями, але вимогами самого життя. Практика вспіла дати докази правильності цих змін. III-ій Надзвичайний Великий Збір ОУН прийняв до відома тактику в минулому та визнав правильним II перехід до зброї всіх форм.

Життя видвигнуло також багато питань характеру програмового. Зі справою програми зв'язані три основні питання ідеологічної натури — питання нації, суспільності і держави.

III-ій Надзвичайний Великий Збір ОУН бере в основу, подібно як і всі попередні збори, живу історичну правду про незнущимість нації — найвищої органічної людської збріноти. Тому й в основу політичного ладу в світі бере національний принцип. Тривким і справедливим може бути

той лад, що базується не на доктринерських тезах, але на відвічних законах життя. Система вільних народів і самостійних держав — це одинока і найкраща розв'язка питання порядку в світі. Спроби упорядкувати світ на інших основах не дали ніколи позитивних результатів. Всі понаднаціональні державні твори — імперії виявилися завжди чинниками історичної реакції і занепаду. В імперіях завжди один нарід поневолює і веде до занепаду інші народи.

Тому ОУН обстоює право всіх народів на самостійне життя у власних державах, на повний їх культурний і економічний ріст, бо тільки таким шляхом іде людство до поступу.

Борючись за визволення українського народу, ОУН організує політичну співпрацю з другими поневоленими народами вже сьогодні і буде співпрацювати з усіма вільними народами в майбутньому. Але основою цеї співпраці є тільки взаємна пошана і визнання права всіх на вільне життя. Історичну еволюцію нації в монолітну суспільність хоче ОУН приспішити шляхом знищення всіх економічних і соціальних нерівностей. Вважаємо, що в сучасну історичну добу є всі дані для побудови такого економічного ладу, який дасть рівні шанси праці, заробітку всім громадянам. Знищуючи всі форми експлуатації кляси клясою, створимо в Україні справедливий суспільний лад.

Тільки при такому суспільному ладі буде запорука, що державна влада не стане на службі однієї клясі, буде організуючим, плануючим і керуючим органом цілого народу.

В таких умовах і сама держава з механічної об'єднуючої форми стане живою організацією народу.

Ідеалом нової суспільності є вільна одиниця. Вільний почин людини буде основною рушійною силою суспільного життя. Але цей вільний почин може йти тільки в суспільному напрямі і не сміє в жодному разі йти по лінії шкурницьких інтересів та в результаті вести до визиску інших „вільних“ людей, подібно як це буває в умовах капіталізму.

По лініях отціх думок ідуть програмові постанови III-го Надзвичайного Великого Збору ОУН. Постанови ці — це

здобуток нашої політичної теорії і практики останніх двох років. Вони являються конкретним оформленням ідеї майбутньої української держави. Життя і дальша боротьба принесуть нові здобутки, вони дадуть можливість оформити програму ще більш чітко й детально.

Оформлюючи програму, бачив у ній III-ій Надзвичайний Великий Збір ОУН не лише мету, до якої наближаємось в наших умовинах боротьби. Програма мусить бути також могутньою зброєю, що причиниться до побільшення наших сил і улегшить нашу перемогу.

Рівночасно III-ій Надзвичайний Збір ОУН займався цілим рядом питань сучасної політичної дійсності. Тут згадаємо справу приходу большевиків, справу збройної сили і справу об'єднання. Вирішення Великого Збору знайшли частинно свій вислів у наведених тут постановах, частинно у напрямних праці і конкретних вказівках для Проводу і Організації. Прийняті напрямні й інструкції вже реалізуються і будуть реалізуватися в міру розвитку внутрішніх і зовнішніх подій.

Одним з головних питань, до яких мусів Великий Збір зайняти становище, є нова большевицька окупація українських земель. Тут не місце говорити про цілий план дальній нашої боротьби, тут треба тільки ствердити, що, по думці Великого Збору, єдино політично і мілітарно зорганізований народ зможе зберегти себе перед винищеннем большевиками та продовжувати свою боротьбу за власну державу. Практика большевицького наступу з весною ц. р. і теперішнього наступу показує, що большевики йдуть на свідоме знищення українського народу. Не важко, чи це діється шляхом нещадних розстрілів, чи насильним гоненням невишколених мужчин і жінок на першу лінію фронту під німецькі кулемети. Для нас важно, що большевики продовжують в цей спосіб методи насильної мобілізації українців до Червоної Армії та наслідують тактику німців забирати з України воєнно здібний елемент.

Перед цею небезпекою мусить народ боронитися. Говоримо народ, бо тут не йде про якусь його частину, про самостійників чи несамостійників, тут іде про кожного українця селянина, робітника, ітелігента. Нехай ніхто не

обманює себе тим, що його особисто большевики не за-
торкнуть.

Український народ, який не хоче себе дати безборонно вирізувати на жидівський лад, мусить зазіханням большевицьких імперіалістів протиставитися організовано і збройно. Це не значить, що ми маємо кожночасно і незалежно від зовнішніх умов іти на повний зудар. Про момент зудару будуть рішати вимоги доцільності і напрямні визвольної боротьби. Але це значить, що большевицьку окупацію зустрічає український народ підготований і готовий обстоювати свої народні права. Коли йде про форми боротьби під німецькою і большевицькою окупцією, то вони випливають і будуть випливати із кожночасних умов та з цілей, які в даний момент хочемосясягнути. Незалежно, однак, від того, підготова, чи радше практичне здійснювання того завдання, проходить вже сьогодні. Це напевне не завчасно, бо творення політично-збройної сили народу вимагає дуже багато часу, а збройні відділи, що мають стати зав'язками армії, є завжди продуктом довгої підготови й боротьби.

В зв'язку з сучасною політичною ситуацією й нашими завданнями стоїть справа участі цілого народу в боротьбі. Це питання також основно розглянув Великий Збір. Українська держава — це добро всіх громадян України, тому за неї мусять всі боротися. З другого боку, сьогодні небезпека грозить всьому народові, тому всі його сини мусять стати до боротьби. Навіть тисячі найбільш відданих борців не здобудуть України, коли ввесь народ не прийме участі у боротьбі. Хто цього не розумів або хто, розуміючи, відтягається від боротьби, — той дезертир і народній шкідник, і так його народ буде трактувати.

Тому ОУН як керівник революційно-визвольної боротьби взыває до безпосередньої участі в боротьбі всіх громадян. ОУН не бореться за Україну для себе, вона не бореться за владу на Україні ані за форму влади. Про владу і її форму буде рішати сам народ і його найкращі представники. Але сьогодні ОУН являється передовим керівником визвольної боротьби народу, тому й кличе дружих до цієї боротьби. Ніхто не може стояти збоку. Вели-

кий тягар боротьби мусить весь народ взяти на свої плечі. Окремі ділянки сучасної визвольної боротьби, головно військова, вимагають ряду фахівців. Вони серед українського народу є, й вони на його службу мусять спішити. ОУН вважає, що обов'язком кожного українського громадянина є служити українській визвольній справі і цю вимогу буде консенквентно здійсняти. Завдяки цьому в цей спосіб будуть також, по думці Великого Збору, створені передумови для об'єднання всього народу, яке доконається єдино у боротьбі. Тому розбудовуючи поодинокі форми визвольної боротьби та притягаючи до неї якнай ширші маси, ОУН рівночасно визнає, що ліквідація партійних спорів та всеукраїнське об'єднання є одним з основних завдань в сучасний момент.

Серпень 1943. р.

I. ПРОГРАМОВІ ПОСТАНОВИ.

Організація Українських Націоналістів бореться за Українську Самостійну Соборну Державу і за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній самостійній державі. Знищення національного поневолення та експлуатації нації нацією, система вільних народів у власних самостійних державах -- це єдиний лад, який дасть справедливу розв'язку національного і соціального питання в цілому світі.

ОУН бореться проти імперіалістів і імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно і політично та визискує економічно інші народи. Тому ОУН бореться проти ССРС і проти німецької „Нової Європи“.

ОУН з усією рішучістю бореться проти інтернаціоналістичних і фашистсько-націонал-соціалістичних програм і політичних концепцій, бо вони є інструментом завойовницької політики імперіалістів. Тому ми проти російського комунно-большевизму і проти німецького націонал-соціалізму.

ОУН проти того, щоб один народ, здійснюючи імперіалістичні цілі, „визволяв“, „брав під охорону“, „під опіку“ інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст — поневолення, насильство, грабунок. Тому ОУН бореться проти російсько-большевицьких і німецьких загарбників, поки не очистить Україні від усіх „опікунів“ і „визволителів“, поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави (УССД), в якій селянин, робітник і інтелігент могли б вільно, заможно і культурно жити та розвиватися.

ОУН за повне визволення українського народу спід московсько-большевицького та німецького ярма, за побудову УССД без поміщиків, капіталістів, та без большевицьких комісарів, енкаведистів і партійних паразитів.

В українській державі влада вважатиме за найвищий свій обов'язок інтереси народу. Не маючи загарбницьких цілей та поневолених країн і пригноблених народів в своїй державі, народня влада України не витрачатиме часу, енергії та коштів на творення апарату гноблення. Українська народня влада всі економічні ресурси та всю людську

енергію спрямує на побудову нового державного порядку, справедливого соціального ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу.

* * *

У лавах ОУН боряться українські селяни, робітники та інтелігенти проти гнобителів, за УССД — за національне й соціальне визволення, за новий державний порядок та новий соціальний лад:

1. а) За знищенння большевицької й німецької експлуататорсько-кріпацької системи в організації сільського господарства. Виходячи з того, що земля є власністю народу, українська державна влада не накидуватиме селянам однієї форми користування землею. Тому в Українській Державі допускатиметься індивідуальне та колективне користування землею, в залежності від волі селян.

б) За безоплатну передачу селянам західніх українських областей всіх поміщицьких, монастирських та церковних земель.

2. а) За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна кооперативно-громадською.

б) За участь робітників у керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партийний принцип у керівництві.

3. а) За загальний восьмигодинний робочий день. Понаднормова праця може бути тільки вільною, як і кожна праця взагалі, і робітник отримує за неї окрему плату.

б) За справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства. Робітник отримуватиме таку зарплату, якої потрібно для забезпечення матеріальних і духових потреб цілої його сім'ї. При річних підсумках господарського стану підприємств, кожний робітник одержуватиме: у господарсько-кооперативних підприємствах дивіденд (належна йому частка річного прибутку), а в національно-державних — премію.

в) За вільну працю, вільний вибір професії, вільний вибір місця праці.

г) За свободу профспілок. За знищенння ста-

хановщини, соцзмагань, підвищування норм та інших способів експлуатації працюючих.

4. За вільне ремесло, за добровільне об'єднування ремісників у артілі, за право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю й вільно розпоряджатися своїм заробітком.

5. За національно-державну організацію великої торгівлі, за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та за дрібну приватну торгівлю, за вільні базари.

6. За повну рівність жінки з чоловіком в усіх громадських правах і обов'язках, за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до всіх професій, за першочергове право жінки на фізично легшу працю, щоб жінка не шукала заробітку на праці в шахтах, рудниках та інших тяжких промислах і в наслідок цього не руйнуvalа свого здоров'я. За державну охорону материнства. Батько сім'ї одержуватиме, крім плати за свою працю, додаткову платню на утримування жінки й неповнолітніх дітей. Лише в таких умовах жінка матиме змогу виконувати свій важливий, почесний і відповідальний обов'язок матері й виховательки молодого покоління.

7. а) За обов'язкове середнє навчання. За піднесення освіти і культури широкої народної маси шляхом поширення мережі шкіл, видавництв, бібліотек, музеїв, кіно, театрів тощо.

б) За поширення вищого й фахового шкільництва, за невпинний ріст висококваліфікованих кадрів фахівців на всіх ділянках життя.

в) За вільний доступ молоді до всіх вищих навчальних закладів. За забезпечення студентства стипендіями, харчами, мешканням та навчальними приладдями.

г) За всеобщий гармонійний розвиток молодого покоління — моральний, розумовий та фізичний. За вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

8. За пошану до праці інтелігенції. За створення таких моральних основ праці, щоб інтелігент, будучи цілком спокійний про завтрашній день та про долю сім'ї, міг віддатися культурно-творчій праці, мав потрібні умовини

для праці над собою, постійно збагачував свої знання та підвищував свій розумово-культурний рівень.

9. а) За повне забезпечення всіх працюючих на старість та на випадок хвороби чи каліцтва.

б) За широке запровадження охорони народнього здоров'я, за поширення сітки лікарень, санаторій, курортів та будинків відпочинку, за збільшення лікарських кадрів. За право працюючих на безоплатне користування всіма закладами охорони здоров'я.

в) За особливу державну опіку над дітьми й молоддю, за поширення сітки дитячих ясел та садків, санаторій, таборів відпочинку та спортивних організацій. За охоплення всієї дітвори та молоді державними закладами опіки та виховання.

10. а) За свободу друку, слова, думки, переконань, віри і світогляду. Проти офіційного накидання суспільності світоглядних доктрин і догм.

б) За вільне визнавання і виконування культів, які не суперечать громадській моралі.

в) За відокремлення церковних організацій від держави.

г) За культурні взаємини з другими народами, за право виїзду громадян за кордон для навчання, лікування та пізнавання життя й культурних надбань других народів.

11. За повне право національних меншостей плекати свою власну поформій по змісту національну культуру.

12. За рівність всіх громадян України, незалежно від їх національності, в державних та громадських правах та обов'язках, за рівне право на працю, заробіток і відпочинок.

13. За вільну, українську по формій по змісту культуру, за героїчну духовість, високу мораль, за громадську солідарність, дружбу та дисципліну.

ІІ. ПОЛІТИЧНІ ПОСТАНОВИ.

A. До міжнародної ситуації.

1. Сучасна війна — це типова війна між конкуруючими імперіалізмами за панування над світом, за новий поділ матеріальних багатств, за здобуття нових сировинних баз і ринків збуту та за експлуатацію робочої сили.

2. Воюючі імперіалізми не несуть світові жодних прогресивних політичних або соціальних ідей. Зокрема т. зв. німецька „Нова Європа“ й московський „советський союз“ являються запереченням права народів на свободний політичний і культурний розвиток у власних державах та несуть всім народам політичне й соціальне поневолення. Тому перемога імперіалізмів у сучасній війні й побудова світа на імперіалістичних принципах, була б тільки хвилевою передишкою у війні та скоро довела б до нових зударів між імперіалізмами на тлі поділу военної добичі та нових суперечок. З другого боку, визвольні рухи поневолених імперіалізмами народів стали б зародком нових конфліктів та революцій. Таким чином перемога імперіалізмів у сучасній війні довела б до хаосу й до дальших страждань мільйонових мас поневолених народів.

3. В теперішній момент сучасна імперіалістична війна вступила у вирішальну стадію, яка характеризується:

- а) вичерпанням сил імперіалізмів,
- б) зростом суперечностей між імперіалізмами,
- в) зростом боротьби поневолених народів.

Рівночасно сучасна війна являється зовнішнім допоміжним чинником, що зближає національні й соціальні революції поневолених народів.

4. Реакційні й протинародні плани німецького расистського імперіалізму поневолити інші народи, терористичні німецькі методи на окупованих теренах і боротьба поневолених народів проти т. зв. Нової Європи приспівили повний політичний крах німецького імперіалізму. Тепер, під ударами своїх імперіалістичних противників та у висліді визвольної боротьби поневолених народів, зближається Німеччина також і до неминучої мілітарної поразки.

5. Большевицька Москва, ідейно-політично скомпрометована й матеріально ослаблена, використовує для себе терористичну політику німців на окупованих теренах та достави аліянтів на продовжування війни.

Тільки страх перед німецькою окупацією її внутрішній сталінський терор заставляють бійців Червоної Армії далі воювати. Величезні втрати людського й воєнного знаряддя поглиблюють внутрішню кризу московського імперіалістичного режиму. Скрутна харчова ситуація в нутрі країни й висадка аліянтів в Європі та загроза большевицьким планам з того боку заставляють большевиків приспішити власний наступ.

Ціллю большевиків є, під ширмою т.зв. оборони батьківщини, відігрітого слов'янофільства й псевдореволюційної фразеології, здійснити напрямні московського імперіалізму, а саме: опанувати Європу, а в дальшу чергу весь світ. Вихідною базою для здійснення московських імперіалістичних планів є Україна, з її природними багатствами. Дальшими базами в планах московського імперіалізму являються Балкани, Прибалтика й Скандинавія.

6. Незалежно від розбіжностей, які існують між аліянтами, ведуть вони війну за знищення своїх конкурентійних противників, в першу чергу німецького імперіалізму. Черговим завданням аліянтів являється знищення японського імперіалізму. Для знищення отих противників аліянти використовують і будуть старатися якнайдовше використовувати московський імперіалізм. Рівночасно в інтересі аліянтів не є опанування Європи большевиками, й вони змагають у сучасній війні до послаблення, а в дальшу чергу й до зломання московського імперіалізму. Продовжування війни на східному фронті й взаємне винищування німецького й московського імперіалізмів іде по лінії інтересів аліянтів. Ціллю аліянтів, а зокрема Англії, на європейському суходолі являється розгромлення або принаймні істотне послаблення всіх великорідзив Европи та побудова такого ладу, що забезпечував би їм вирішальний голос в Європі й повну свободу англо-саксонських політичних і економічних впливів. Для здійснення тих цілей

аліянти опановують або змагають до опанування найважливіших баз довкруги Європи або в самій Європі (Сіцілія, Апенінський і Балканський півострів, Скандинавія, Кавказ).

7. Поневолені народи і їх визвольна боротьба — це один із найважливіших елементів у дальшому розвою сучасної політичної ситуації. Мілітарна перенага імперіалізму в сучасний момент ще гамує повний вияв сил поневолених народів. Але в міру поглиблювання кризи війни, міцніють сили поневолених народів і зближається момент національних і соціальних революцій, а поневолені народи стають новим вирішальним політичним чинником. Єдино на платформі нової політичної концепції поневолених народів, що — в протиправстві до імперіалізму — гарантує кожному народові право на власну національну державу й забезпечує їйому соціальну справедливість, може бути побудований справедливий лад та вдерганий тривалий мир між народами.

8. Близький мілітарний крах Німеччини на Сході та повна ідейно-політична компрометація московського імперіалізму ставить перед поневоленими народами Сходу завдання боротися проти імперіалістичних гнобителів в ім'я передбудови Сходу на нових принципах свободи народам та їх самоозначення у вільних незалежних державах та звільнення народів і людини від політичного гніту й економічної експлуатації. Тільки шляхом національних і соціальних революцій поневолених народів Сходу, що проходить під прапором нових прогресивних ідей і боротьби народів проти імперіалізму, може бути знищений московсько-большевицький імперіалізм.

9. Україна стоїть в центрі сучасної імперіалістичної війни. За панування над Україною її експлуатацію боруться московські і німецькі імперіалісти. Різночасно Україна як носій прогресивних ідей серед усіх поневолених народів стає вирішальним чинником у підготовці революцій на Сході. Україна є першою, яка піднесла на Сході прапор рішучої боротьби поневолених народів проти імперіалістів, і вона почне період національних і соціальних революцій. Тільки у спільній боротьбі українського народу з іншими

поневоленими народами Сходу може бути розбитий большевизм. Відбудова Української Самостійної Соборної Держави забезпечить відбудову і тривале існування національних держав інших народів Східної, Південно-Східної та Північної Європи та поневолених народів Азії. Тільки при існуванні Української Держави може бути забезпечене тривале існування тих народів, що у взаємному порозумінні й співпраці на принципах права кожного народу на власну державу, на справедливий соціальний лад та економічну незалежність зможуть ставити опір всім зазіханням ворожих їм імперіяліzmів. Таким чином буде забезпечений тривалий мир і мирний національний, соціальний та культурний розвиток тих народів.

Б. До внутрішньої ситуації на українських землях.

I. ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ.

10. Незалежно від ударів, які досі одержала Німеччина на всіх фронтах, її політика на окупованих українських землях іде далі по лінії повного політичного поневолення й нещадного колоніально-економічного грабунку українського народу.

11. Большевицькі агенти московського імперіялізму на українських землях (большевицька партизанка, т. зв. Народня Гвардія) шляхом ширення розкладу між українським народом, провокуванням німецьких ударів та винищуванням українського самостійницького елементу готують окупацію всіх українських земель большевиками.

12. Недобитки білого російського імперіялізму (Власов, Союз Русских Офіцеров) не творять самостійної політичної сили. Вислуговуючись чужим імперіялізмам та прагнучи до відбудови реакційного поміщицько-капіталістичного ладу, вони не мають серед українського народу жодного політичного впливу, а російський елемент штовхають до большевизму.

13. Польська імперіялістична верхівка є вислужником чужих імперіяліzmів та ворогом свободи народів. Вона намагається запрягти польські меншини на українських

землях і польські народи маси до боротьби з українським народом та помагає німецькому й московському імперіялізмові винищувати український народ.

14. Національні меншини України, свідомі спільної долі з українським народом, борються разом з ним за Українську Державу!

ІІ. ВНУТРИШНЬО-УКРАЇНСЬКИЙ СТАН.

15. Сучасний період визвольної боротьби українського народу позначається великим зростом національної свідомості й політичної активності на всіх землях, що виявляється у:

а) зв'язанні народних мас з революційно-визвольною програмою й тактикою Організації Українських Націоналістів,

б) в безпосередній участі мас в боротьбі, зокрема у її нових самооборонних та військових формах.

16. Усі спроби опортуністичного табору скерувати визвольну боротьбу українського народу за УССД на манівці співпраці з окупантськими імперіялізмами та дочекити українську визвольну справу до планів отих імперіялізмів розбилися об рішучий спротив українських народних мас.

17. Організація Українських Націоналістів є одиноким, вповні незалежним самостійницьким керівником революційно-визвольної боротьби українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу.

B. Наші цілі.

18. Організація Українських Націоналістів бореться за Українську Самостійну Соборну Державу, за право кожного народу на самостійне державне існування, за визволення поневолених народів від імперіялізмів, за побудову справедливого політичного й сеціяльного ладу.

Г. Методи й форми нашої боротьби.

19. Єдиний шлях для здійснення наших цілей — це революційна боротьба українського народу і всіх інших поневолених народів проти імперіялізмів Берліна й Москви,

яка приспішить поразку обох імперіалізмів та через національні революції поневолених народів доведе до відбудови їх національних держав.

20. Тільки одностайною боротьбою український народ здобуде Українську Самостійну Соборну Державу. Тому нашим завданням є залучити якнайширші народні маси до планової, активної боротьби. В сучасний передреволюційний період залучування народніх мас до боротьби проходить у формі їх активної участі:

- а) в політичних діях,
- б) в самооборонних діях,
- в) у військових діях.

21. Об'єднання українського народу буде здійснене єдино в боротьбі. Прагнучи до об'єднання українського народу, орієнтуємось сьогодні на елементи, здібні до революційної боротьби.

22. Збройна сила українського народу — це основна передумова перемоги в його боротьбі за УССД.

24. Наші цілі здобудемо, вийшовши поза межі України та зв'язавши нашу боротьбу за УССД з боротьбою інших поневолених або загрожених імперіалізмами народів, зокрема народів Сходу, Прибалтики й Балканів, пропагуючи й реалізуючи наше гасло волі народам і людині й права кожного народу на самостійні національні держави та протиставляючись реакційним концепціям і планам імперіалізмів.

24. Організована збройна й політична сила українського народу — це єдина гарантія успіхів на зовнішньому відтинку нашої боротьби.

25. Ведучи боротьбу проти імперіалістичних гнобителів України, ми стоїмо за вилучення всіх другорядних фронтів. У наших зносинах з сусіднimi народами розраховуємо на співпрацю з їхніми народніми масами та з їхніми революційними неімперіалістичними елементами й поборюємо всіх попутчиків імперіалізмів.

Д. Пропущено.

ІДІОМ

З ДРУКАРНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ